

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง ความแตกต่างของเนื้อพระกรู

The Office Of Academic Resource Information And Technology

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รายละเอียด

ความแตกต่างของเนื้อพระกรู พระกำแพงต่างๆ ซึ่งเป็นพระกรูจังหวัดเดียวกันเหตุใดจึงมีเนื้อหาที่ต่างกัน ทำไมบางองค์เนื้อแดงดูน่ามีแร่ใหญ่ ชัด บางองค์ละเอียดเนื้อแทบไม่มีเม็ดแร่ใหญ่ให้เห็น บางองค์ก็เหมือนเป็นพระที่ผ่านการใช้มานาน ลักษณะลื่นๆ เรียบๆ การที่พระเครื่องมีเนื้อหาต่างกัน ถ้าจะให้ผมสันนิษฐานน่าจะเกิดจากสาเหตุการสร้างพระจำนวนมากคงไม่ได้มีการผสมเนื้อครั้งเดียวเป็นแน่ ดังนั้น พระที่ผสมหลายครั้งอาจจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป เช่น ถ้าครั้งใดมีส่วนผสมที่แก้วานและเกสรก็อาจจะหนักนุกกว่าที่ครั้งที่แก่ดิน แม้แต่พระเนื้อผงอย่างพระสมเด็จก็มีแบบหยาบที่เรียกตามๆกันมาว่า กั้นครก (ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าถูกหรือไม่) บางครั้งก็แก่น้ำมันที่เป็นตัวประสาน ส่วนเนื้อโลหะอย่างพระกริ่งแม้แต่หล่อครั้งเดียวกันวรรณะหรือกระแสนี้ยังไม่เท่ากัน ผมไม่สันนิษฐานเรื่องพระกริ่งแต่เคยได้ยินเขาบอกว่าที่วรรณะต่างกันเกิดจากการเซทตัวของเนื้อโลหะที่ต่างกัน สภาพของกรู พระที่สร้างครั้งเดียวกัน ที่บรรจุกรู หรืออยู่ในพื้นดินที่มีสภาพต่างกัน ความแห้ง ความชื้น ที่ต่างกัน ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ทำให้เนื้อของพระต่างกัน คำว่า เนื้อนี้ผมพูดให้คนที่ตามมาเข้าใจง่าย อันที่จริงเนื้อก็เหมือนกัน เพียงแต่สภาพของผิว คราบ นั้นจะต่างกันเพราะสภาพกรูต่างหาก ตัวอย่างพระสนิมแดงเช่นพระร่วงหนึ่งรางปืน บางองค์สนิมสีลูกหว้า บางองค์มีแต่ไขขาวหนา บางองค์สีแดงจัด ประการสุดท้ายเกิดจากการเสียมใช้ ในสมัยก่อนมีคติว่าการห้อยพระต้องเสียมเปิดหน้าเปิดหลัง พระที่ถูกหื้อไคล จึงมักดูหนักนุกคนที่ดูพระไม่ชำนาญก็ชอบมาก บอกว่าดูง่าย แม้แต่การใส่ตลับก็จะมีโอหังและความร้อนจากร่างกายทำให้เนื้อพระดูนุก ไม่แห้งผาก ส่วนบางองค์ขึ้นจากกรูก็เสียมแบบกันน้ำรักษาสภาพเดิม พระสมเด็จบางองค์ไม่ผ่านการเสียมห้อยคอ เรียกว่าสภาพหิ้งผิวแห้งนวลสะอาดตา พวกที่สายตาไม่กล้าแข็งก็นึกว่าพระใหม่ พระกำแพงบางองค์ขึ้นมาจากกรูยังพบในภาชนะบางอย่างที่ฝังไว้ เอาขึ้นมาเสียมดูแล้วเหมือนสีหม้อใหม่ เมื่อถูกหื้อและผ่านการจับต้องจึงจะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นหนักนุกขึ้น ซึ่งที่จริงแล้วถ้ารักษาสภาพเดิมๆ จะนำดูกว่ามาก

ความแตกต่างของเนื้อพระกรู มีผู้ถามมาว่า พระกำแพงต่างๆ ซึ่งเป็นพระกรูจังหวัดเดียวกันเหตุใดจึงมีเนื้อหาที่ต่างกัน ทำไมบางองค์เนื้อแดงดูน่ามีแร่ใหญ่ ชัด บางองค์ละเอียดเนื้อแทบไม่มีเม็ดแร่ใหญ่ให้เห็น บางองค์ก็เหมือนเป็นพระที่ผ่านการใช้มานาน ลักษณะลื่นๆ เรียบๆ

การที่พระเครื่องมีเนื้อหาต่างกัน ถ้าจะให้ผมสันนิษฐานน่าจะเกิดจากสาเหตุดังนี้

1. การสร้างพระจำนวนมากคงไม่ได้มีการผสมเนื้อครั้งเดียวเป็นแน่ ดังนั้น พระที่ผสมหลายครั้งอาจจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป เช่น ถ้าครั้งใดมีส่วนผสมที่แก้วานและเกสรก็อาจจะหนักนุกกว่าที่ครั้งที่แก่ดิน แม้แต่พระเนื้อผงอย่างพระสมเด็จก็มีแบบหยาบที่เรียกตามๆกันมาว่า กั้นครก (ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าถูกหรือไม่) บางครั้งก็แก่น้ำมันที่เป็นตัวประสาน ส่วนเนื้อโลหะอย่างพระกริ่งแม้แต่หล่อครั้งเดียวกันวรรณะหรือกระแสนี้ยังไม่เท่ากัน ผมไม่สันนิษฐานเรื่องพระกริ่งแต่เคยได้ยินเขาบอกว่าที่วรรณะต่างกันเกิดจากการเซทตัวของเนื้อโลหะที่ต่างกัน

2. สภาพของกรู พระที่สร้างครั้งเดียวกัน ที่บรรจุกรู หรืออยู่ในพื้นดินที่มีสภาพต่างกัน ความแห้ง ความชื้น ที่

ต่างกัน บัจจยต่างๆเหล่านี้ทำให้เนื้อของพระต่างกัน คำว่า เนื้อนี้ผมพูดให้คนที่ถามมาเข้าใจง่าย อันที่จริงเนื้อก็เหมือนกัน เพียงแต่สภาพของผิว คราบ นั้นจะต่างกันเพราะสภาพกรู ต่างหาก ตัวอย่างพระสนิมแดงเช่นพระร่วงหนังรางปืน บางองค์สนิมสีลูกหว้า บางองค์มีแต่ไขขาวหนา บางองค์สีแดงจัด

3. ประการสุดท้ายเกิดจากการเสื่อมไม้ใช้ ในสมัยก่อนมีคติว่าการห้อยพระต้องเลี่ยมเปิดหน้าเปิดหลัง พระที่ถูกหิ้งอไคล จึงมักดูหนักนุ่มคนที่ดูพระไม่ชำนาญก็ชอบมาก บอกว่าดูง่าย แม้แต่การใส่ตลับก็จะมีไอหิ้งและความร้อนจากร่างกายทำให้เนื้อพระดูนุ่ม ไม่แห้งผาก ส่วนบางองค์ขึ้นจากกรูก็เลี่ยมแบบกันน้ำรักษาสภาพเดิม พระสมเด็จบางองค์ไม่ผ่านการเลี่ยมห้อยคอ เรียกว่าสภาพหิ้งผิวแห้งนวลสะอาดตา พวกที่สายตาไม่กล้าแข็งก็เห็นว่าพระใหม่ พระกำแพงบางองค์ขึ้นมาจากกรูยังพบในภาชนะบางอย่างที่ฝังไว้ เอาขึ้นมาเลี่ยมดูแล้วเหมือนสีหม้อใหม่ เมื่อถูกหิ้งและผ่านการจับต้องจึงจะค่อยๆเปลี่ยนเป็นหนักนุ่มขึ้น ซึ่งที่จริงแล้วถ้ารักษาสภาพเดิมๆจะนำดูกว่ามาก

เมื่อเป็นดังที่ว่านี้แล้ว ขอแนะนำให้ผู้พิมพ์เป็นประการแรก จากนั้นจึงพิจารณาเนื้อ และธรรมชาติ คำแนะนำก็คือว่าท่านต้องแม่นพิมพ์ และพยายามดูพระแบบเดียวกันหลายฤกษ์ลักษณะ ถ้ามีโอกาสได้ดูพระแท้ๆ ก็ส่องพิจารณาจดจำไว้ พระแท้จะเป็นครูของเรามากกว่าตำราเล่มใด

คำสำคัญ : พระเครื่อง

ที่มา : <https://www.facebook.com/taksilaprakruang/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2019-08-16

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1175&code_db=610005&code_type=01